

	UCZELNIANA KSIĘGA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA		Symbol SDJK-O-U12
	PROCEDURA HOSPITACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH		
	Wydanie 1	2023/2024	Zmiana 4

1. Cel i przedmiot procedury

Celem i przedmiotem procedury hospitacji zajęć dydaktycznych jest uzyskanie informacji na temat jakości procesu dydaktycznego poprzez ocenę zajęć dydaktycznych oraz dążenie do poprawy ich jakości w celu dbałości o wyższy poziom kształcenia. Ocena i zalecenia po hospitacji zajęć dydaktycznych mają na celu motywowanie nauczycieli akademickich do doskonalenia pracy dydaktycznej.

2. Zakres stosowania procedury

Uniwersytet Opolski - zajęcia dydaktyczne na studiach pierwszego i drugiego stopnia, na jednolitych studiach magisterskich (stacjonarnych i niestacjonarnych) oraz studiach podyplomowych.

3. Definicje

3.1. Hospitacja – działanie związane z bezpośrednią obserwacją realizacji zajęć dydaktycznych w celu ich analizy, oceny, sformułowania wniosków inspirujących do coraz lepszej pracy, mającej służyć poprawie jakości kształcenia.

3.2. Zajęcia dydaktyczne - wszystkie formy zajęć dydaktycznych prowadzonych w Uniwersytecie Opolskim określone Zarządzeniem Rektora w sprawie form zajęć dydaktycznych prowadzonych w Uniwersytecie Opolskim.

3.3. Nauczyciel akademicki – nauczyciel pracujący w Uczelni na stanowiskach określonych w Statucie Uniwersytetu Opolskiego z dnia 9.05.2019 r. §59 ust. 1-3.

3.4. Hospitujący – osoba przeprowadzająca ocenę zajęć dydaktycznych; osoba hospitująca powinna być doświadczonym nauczycielem akademickim, posiadającym tytuł lub stopień naukowy wyższy lub co najmniej równy tytułowi/stopniowi, którym legitymuje się osoba hospitowana.

3.5. Hospitowany – osoba (nauczyciel akademicki), której zajęcia dydaktyczne podlegają ocenie.

3.6. Harmonogram hospitacji – zestawienie nazw przedmiotów, kierunków, na których są realizowane, osób hospitowanych (nauczycieli akademickich), osób hospitujących, terminów przeprowadzenia hospitacji.

3.7. Hospitacja planowa – ma charakter kontrolno-doradczy, jest realizowana zgodnie z harmonogramem hospitacji zajęć dydaktycznych.

3.8. Hospitacja pozaplanowa – ma charakter interwencyjny, może być przeprowadzana w dowolnym terminie, zalecana w przypadkach zgłaszania nieprawidłowości w prowadzeniu zajęć dydaktycznych i/lub uzyskania niskiej noty w studenckiej ankiecie oceny nauczyciela akademickiego.

4. Odpowiedzialność

4.1. Dziekani wydziałów, w porozumieniu z koordynatorami kierunków, oraz kierownicy jednostek ogólnouczelnianych, prowadzących działalność dydaktyczną.

4.2. Dziekani wydziałów są odpowiedzialni w szczególności za:

- zatwierdzenie harmonogramu hospitacji zajęć dydaktycznych na rok akademicki,
- zatwierdzenie oceny hospitowanych zajęć dydaktycznych.

4.3. Koordynatorzy kierunków są odpowiedzialni w szczególności za:

- przygotowanie harmonogramu hospitacji zajęć na wydziale na dany rok akademicki,
- prowadzenie rejestru zrealizowanych hospitacji zajęć dydaktycznych,
- opracowanie sprawozdania z przeprowadzonych hospitacji zajęć w roku akademickim.

5. Sposób postępowania

5.1. Na Uniwersytecie Opolskim realizuje się dwa rodzaje hospitacji zajęć dydaktycznych:

- hospitacja planowa – ma charakter kontrolno-doradczy, jest realizowana zgodnie z harmonogramem hospitacji zajęć dydaktycznych;
- hospitacja pozaplanowa – ma charakter interwencyjny, może być przeprowadzana w dowolnym terminie, zalecana w przypadkach zgłaszania nieprawidłowości w prowadzeniu zajęć dydaktycznych i/lub uzyskania niskiej noty w studenckiej ankiecie oceny nauczyciela akademickiego.

5.2. Planowe hospitacje zajęć dydaktycznych powinny być prowadzone w terminach podanych w harmonogramach opracowanych przez koordynatorów kierunków i zatwierdzonych przez dziekanów wydziałów.

5.3. Ocena hospitowanych zajęć dokonywana jest na ogólnouczelnianym *Protokole z hospitacji zajęć dydaktycznych*, który stanowi załącznik do niniejszej procedury. (Załącznik 2. do Regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych na Uniwersytecie Opolskim – *Protokół z hospitacji zajęć dydaktycznych - wzór*).

5.4. W przypadku, gdy zajęcia dydaktyczne realizowane są w trybie zdalnym hospitacje zajęć prowadzone są poprzez program MS Teams. Dalszy sposób postępowania jest zgodny z Procedurą SDJK-O-U12.

6. Podstawa prawna

6.1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U./2019 poz. 1668).

6.2. Zarządzenie nr 48/2014 r. Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 17.11.2014 r. w sprawie wprowadzenia Procedur Jakości Kształcenia obowiązujących w Uniwersytecie Opolskim z późniejszymi zmianami.

7. Załączniki

Załącznik 1. *Regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych w Uniwersytecie Opolskim*

Załącznik 2. *Protokół z hospitacji zajęć dydaktycznych - wzór*

Regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych w Uniwersytecie Opolskim

§1

1. Hospitacje zajęć dydaktycznych realizowanych w Uniwersytecie Opolskim są ważnym narzędziem monitorowania jakości kształcenia.
2. Celem hospitacji zajęć dydaktycznych jest:
  - a) sprawdzenie i ocena procesu dydaktycznego pod względem jakości oraz realizacji zakładanych efektów uczenia się, określonych w programie kształcenia na danym kierunku studiów,
  - b) dążenie do poprawy jakości procesu dydaktycznego poprzez eliminację nieprawidłowości stwierdzonych podczas hospitowania zajęć dydaktycznych,
  - c) motywowanie pracowników do podnoszenia kompetencji w zakresie dydaktyki akademickiej,
  - d) podnoszenie znaczenia dydaktyki, jako ważnego obszaru pracy akademickiej.
3. Wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych są brane pod uwagę przy ocenie nauczycieli akademickich, prowadzeniu polityki kadrowej oraz wykorzystywane do stałego doskonalenia procesu dydaktycznego, do kształtowania obsady zajęć, stopniowego rozwiązywania ujawniających się problemów w zakresie prowadzenia zajęć, a także do sterowania strumieniami środków finansowych wspierających innowacje dydaktyczne.

§2

1. Nadzór nad organizacją i realizacją hospitacji zajęć dydaktycznych sprawują dziekani wydziałów oraz kierownicy jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną.
2. Za przygotowanie, realizację i sprawozdawczość z hospitacji zajęć dydaktycznych odpowiadają koordynatorzy kierunków oraz kierownicy jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną.
3. Dzekani wydziałów przeprowadzają hospitacje zajęć samodzielnie albo delegują do ich przeprowadzenia koordynatorów kierunków lub samodzielnych pracowników naukowych, zatrudnionych na UO w pełnym wymiarze godzin.
4. Kierownicy jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną przeprowadzają hospitacje zajęć samodzielnie lub delegują do ich przeprowadzenia zespół, czyli dwóch pracowników jednostki, zatrudnionych na UO w pełnym wymiarze godzin.
5. Osoby hospitujące zajęcia dydaktyczne powinny być doświadczonymi nauczycielami akademickimi, posiadającymi tytuł lub stopień naukowy wyższy lub co najmniej równy tytułowi/stopniowi, którym legitymuje się osoba hospitowana.

§3

1. Przewiduje się dwa rodzaje hospitacji zajęć dydaktycznych:
  - a) hospitacja planowa – ma charakter kontrolno-doradczy, jest realizowana zgodnie z harmonogramem hospitacji zajęć dydaktycznych;
  - b) hospitacja pozaplanowa – ma charakter interwencyjny, może być przeprowadzana w dowolnym terminie, zalecana w przypadkach zgłaszania nieprawidłowości w prowadzeniu zajęć dydaktycznych i/lub uzyskania niskiej noty w studenckiej ankiecie oceny nauczyciela akademickiego.

§4

1. Koordynatorzy kierunków oraz kierownicy jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną dwa tygodnie po rozpoczęciu semestru (zimowego, letniego) ustalają harmonogram hospitacji zajęć dydaktycznych w swojej jednostce organizacyjnej. W harmonogramie wskazuje się nauczycieli akademickich, których zajęcia w danym semestrze będą poddane hospitacji.
2. Harmonogramy hospitacji na dany semestr zatwierdzają dziekani wydziałów lub kierownicy jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną.
3. Harmonogramy hospitacji są podawane do wiadomości osobom zainteresowanym (hospitowanym i hospitującym) nie później niż do końca października danego roku akademickiego (na semestr zimowy), nie później niż do końca marca danego roku akademickiego (na semestr letni).
4. Studenci biorący udział w zajęciach, każdorazowo powinni być informowani o celu i zakresie hospitacji.
5. Hospitacjom planowym podlegają wszyscy nauczyciele akademicy i doktoranci prowadzący wszystkie formy zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego i drugiego stopnia, na jednolitych studiach magisterskich (stacjonarnych i niestacjonarnych) oraz studiach podyplomowych.
6. Podczas hospitacji planowej ocenie podlega:
  - a) organizacja pracy i przygotowanie merytoryczne do prowadzonych zajęć,
  - b) sposób przekazywania wiedzy i wykorzystanie pomocy dydaktycznych,
  - c) zgodność tematyki zajęć z programem i założonymi efektami uczenia się zawartymi w *Karcie przedmiotu*.
7. W przypadku, gdy zajęcia dydaktyczne realizowane są w trybie zdalnym hospitacje zajęć prowadzone są poprzez program MS Teams.

§5

1. Planowe hospitacje zajęć dydaktycznych realizowanych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na umowę o pracę oraz zatrudnionych na umowę-zlecenie powinny być prowadzone w terminach podanych w harmonogramie hospitacji.
2. Hospitacje zajęć dydaktycznych mogą być prowadzone częściej niż uwzględnia to harmonogram hospitacji, gdy nauczyciele akademicy:
  - a) byli poddani hospitacji pozaplanowej,
  - b) otrzymali niską ocenę z hospitacji planowej,
  - c) otrzymali niską notę w studenckiej ankiecie oceny nauczycieli akademickich.

§6

1. Hospitacje pozaplanowe są zarządzane przez dziekanów wydziałów lub kierowników jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną z własnej inicjatywy lub na uzasadniony wniosek:
  - a) koordynatorów kierunków,
  - b) studentów, za pośrednictwem koordynatora kierunku lub samorządu studenckiego,
  - c) nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
2. Podczas hospitacji pozaplanowej ocenie podlega problem stanowiący powód wnioskowania o hospitację zajęć dydaktycznych.
3. W przypadku, gdy zajęcia dydaktyczne realizowane są w trybie zdalnym hospitacje zajęć prowadzone są poprzez program MS Teams.

§7

1. Przeprowadzający hospitację sporządza/sporządzają protokół, który zawiera następujące informacje:
  - a) imię i nazwisko nauczyciela akademickiego, jego stopień/tytuł naukowy,
  - b) kierunek studiów, specjalność, semestr zajęć, poziom i formę studiów,
  - c) nazwę przedmiotu, temat zajęć, metody i formy kształcenia, środki dydaktyczne,
  - d) datę przeprowadzenia hospitacji zajęć dydaktycznych,
  - e) ocenę formalną i merytoryczną realizacji hospitowanych zajęć dydaktycznych,
  - f) podpis hospitowanego nauczyciela akademickiego,
  - g) podpis osoby/osób przeprowadzających hospitację zajęć dydaktycznych
(Patrz: Załącznik 2. do Regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych na Uniwersytecie Opolskim – *Protokół z hospitacji zajęć dydaktycznych - wzór*).
2. W terminie do dwóch tygodni po przeprowadzeniu hospitacji osoba/osoby hospituujące sporządzają *Protokół z hospitacji zajęć dydaktycznych*.
3. Obowiązkiem prowadzącego/prowadzących hospitację jest zapoznanie z treścią uwag zawartych w *Protokole z hospitacji zajęć dydaktycznych* nauczyciela akademickiego, którego zajęcia były przedmiotem hospitacji.
4. Nauczyciel akademicki ma prawo wyrazić swoje uwagi, co do oceny prowadzonych przez niego zajęć. Uwagi powinny być zapisane w *Protokole hospitacji zajęć dydaktycznych*.
5. W terminie do trzech tygodni po przeprowadzeniu hospitacji osoba/osoby hospituujące przekazują koordynatorowi kierunku lub kierownikowi jednostki ogólnouczelnianej prowadzącej działalność dydaktyczną *Protokół z hospitacji zajęć dydaktycznych*.
6. Dziekani wydziałów lub kierownicy jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną potwierdzają podpisem i pieczęcią (na *Protokole z hospitacji zajęć dydaktycznych*) przeprowadzenie hospitacji.
7. W przypadku stwierdzenia poważnych deficytów i uchybień procesu dydaktycznego prowadzący hospitację, za zgodą dziekanów wydziałów lub kierowników jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną, zobowiązani są do powtórnego przeprowadzenia hospitacji w terminie do dwóch miesięcy od czasu poprzedniej hospitacji.

§8

1. Protokoły hospitacji zajęć dydaktycznych przechowywane są z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych przez okres 5 lat w wyznaczonym i odpowiednio zabezpieczonym miejscu.
2. Po zakończeniu roku akademickiego koordynatorzy kierunków i kierownicy jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną przygotowują sprawozdanie zbiorcze z hospitacji zajęć dydaktycznych i włączają je do sprawozdań rocznych z doskonalenia i oceny jakości kształcenia na wydziale lub w jednostce ogólnouczelnianej prowadzącej działalność dydaktyczną.
3. Wgląd w *Protokoły z hospitacji zajęć dydaktycznych* mają:
  - a) osoby poddawane hospitacji,
  - b) dziekani wydziałów i kierownicy jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną,
  - c) bezpośredni przełożeni osób hospitowanych,
  - d) członkowie Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia,
  - e) członkowie Uczelnianych Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Protokół z hospitacji zajęć dydaktycznych - wzór

Imię i nazwisko nauczyciela akademickiego:						
Stopień/tytuł naukowy						
Kierunek studiów:						
Specjalność/moduł (opcjonalnie):						
Semestr:						
Poziom studiów:		I stopnia ☐	II stopnia ☐	jednolite mgr. ☐		
Forma studiów:		stacjonarne ☐	niestacjonarne ☐			
Nazwa przedmiotu:						
Temat zajęć:						
Forma zajęć:		wykład ☐	ćwiczenia ☐	laboratorium ☐		
		konwersatorium ☐	seminarium ☐	Inne, jakie?		
Metody kształcenia:		podające ☐	problemowe ☐	eksponujące ☐	praktyczne ☐	
		programowe ☐	projekt ☐	Inne, jakie?		
Środki dydaktyczne:						
Tryb realizacji zajęć:		stacjonarnie, w budynku UO ☐		zdalnie, w programie Ms Teams ☐		
Data hospitacji:						
Lp.	Zakres oceny	W bardzo małym stopniu	W małym stopniu	W średnim stopniu	W dużym stopniu	W bardzo dużym stopniu
1.	Czy zajęcia były dobrze zaplanowane i zorganizowane?					
2.	Czy zachowano zgodność treści zajęć z programem przedmiotu zawartymi w <i>Karcie przedmiotu</i> ?					
3.	Czy zachowano zgodność z założonymi efektami uczenia się zawartymi w <i>Karcie przedmiotu</i> ?					
4.	Czy treść zajęć była przedstawiona w sposób zrozumiały i klarowny?					
5.	Czy nauczyciel akademicki inspirował studentów do samodzielnego myślenia?					
6.	Czy nauczyciel akademicki wykorzystywał podczas realizacji zajęć różne środki dydaktyczne?					
7.	Czy nauczyciel akademicki stosował podczas realizacji zajęć różne metody dydaktyczne?					
8.	Czy nauczyciel akademicki stawiał studentom jednoznaczne wymagania?					

Wnioski i zalecenia po hospitacji:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Sposób realizacji zaleceń:

.....
.....
.....
.....
.....

.....
(data i podpis hospitowanego nauczyciela akademickiego)

.....
(data i podpis osoby/osób hospitujących zajęcia dydaktyczne)

.....
(data i podpis dziekana wydziału lub
kierownika jednostki ogólnouczelnianej
prowadzącej działalność dydaktyczną)